

Nr.30

OTRDIENA

2004.gada 30.novembris
CENA VIENS PALDIJS

“PASACIŅA” GADSKĀRTĀS ❄️❄️❄️❄️❄️

❄️ **10.novembrī**, kā katru gadu, svinējām Mārtiņus - gadskārtu ieražu svētkus. Mārtiņdienu latviskajās tradīcijās ir saimnieciskā gada noslēgums. Tad Dievs iemet pēdējo aukstuma akmeni ūdenī un tas pārklājas ar ledu; tad lācis aizmieg ziemas miegu. Katrā kārtīgā saimniecībā līdz Mārtiņdienai labība bija izkulta, zeme aparta, ziemei cimdi un zeķes noadīti.

Ar Mārtiņiem sākas ķekatās iešanas laiks. Arī mēs – “Pasaciņas” lielie un mazie tērpāmies šiem svētkiem atbilstošās maskās un devāmies masku gājienā ap un pa bērnodārzu. Tur netrūka ne čigāna, ne čigānietes, ne brūnā lāča, kazas, vilka, lapsas, gaiļa un vistu. Ar lielu dimdināšanu un rībināšanu izstaigājām bērnodārzu krustu un šķērsu. Kāpēc? Latviešu tautas ticējumā teikts, jo lielāks troksnis, jo ātrāk viss ļaunums un nelaiimes mūk prom.

Izdziedājām Mārtiņdienas dziesmas, izgājām Mārtiņdienas rotaļas. Katra maska sevi izrādīja, dejodama un rotaļās iedama.

❄️ Vērosim laika zīmes un uzzināsim, vai ir tā kā senču gudrībās teikts:

- ✓ Ja rudenī pirmais sniegs uznāk uz lapām – nākamā vasara būs tāda pati kā šī.
- ✓ Ja Mārtiņdienu ir jauka un skaidra, tad ziemā būs liels sals.
- ✓ Ja ap Mārtiņiem salst – būs labs nākošais gads.
- ✓ Ja Mārtiņos migla – būs silta, mīksta ziema.
- ✓ Ja Mārtiņos zosis pa dubļiem staigā – Ziemassvētkos slidināsies pa ledu.

 Ineta

“PASACIŅAS” INTERVIJAS ❄️❄️❄️❄️❄️

❄️ **Pirmais sniegs, pirmais sniegs!**

Bērniem lielu lielais prieks!

Uzdevām sagatavošanas grupas bērniem jautājumus: Kāds gadalaiks patreiz valda? Kā rodas sniegs? Ko labu dara sniegs?

Kitija: Ir novembris. Ārā ir sniegs. Laiks ir auksts un no gaisa krīt sniegpārslīņas. Sniegs ir auksts, balts un netīrs. Ar sniegu var spēlēties, velt bumbas un taisīt sniegavīrus. Mēs pikojamies.

Elīna: Sniegs ir balts. Es nezinu kā tas rodas. Ar sniegu var pikoties. Ir apsnidzis jumts bērnodārzam. Var arī taisīt sniegavīrus, vizināties ar “pannu”.

Tīna: Patreiz ir ziema, tāpēc, ka ir sniegs. Sniegs rodas jo sasilst ūdens pilītes un krīt lejā. Man patīk ziema, jo var braukt ar ragavām. Var taisīt sniegavīrus un pikoties. Nedrīkst mest sniegu sejā. Ir silti jāģērbjas, lai nesaslimtu.

Jānis: Tagad ir ziema, jo ir sniegs. Sniegs nāk no debesīm. Laiks ir auksts. No sniega var taisīt pikas, sniegavīrus celt un šļūkt pa kalniņu. Kad eju iekšā man ir slapjas drēbes, jāuzmanās, lai nesaslimtu.

Paula: Ir ziemas laiks, jo ziema atnākusi. No debesīm krīt sniegpārslīņas. Var pikoties un celt sniegavīrus un viņu ģimenītes. Es jau vienreiz biju uz Baiļu kalnu slēpot. Viena pati nolaidos.

Vasilis: Kad mēs ar tēti braucām, tad mašīna buksējās, jo bija daudz sniega. Ir ziema, auksts un jāģērbjas silti. Sniegs nāk no debesīm. Ar sniegu var pikoties. Mēs ar brāli pikojamies. Var vēl bumbas taisīt un celt sniegavīrus.

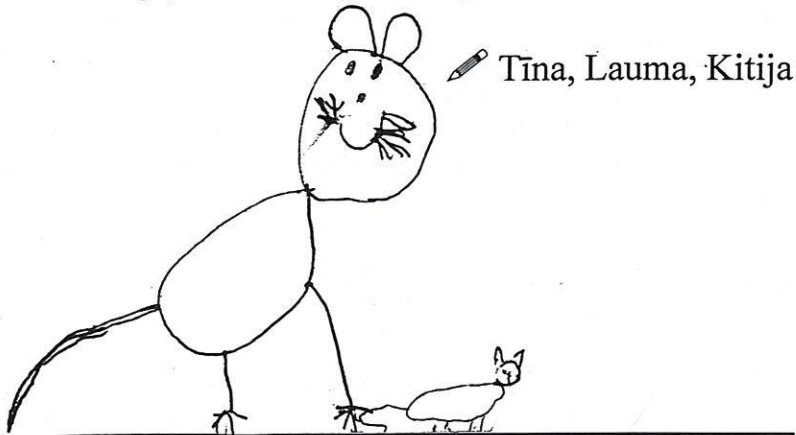
Dāvis: Ārā krīt sniegs. Tas nāk no debesīm. Laiks ir auksts. Sniegs ir biezs. Mana vecāamma ar mašīnu iebrauca sniegā un dabūja rakties. Uzbēra arī pelnus. Spolējās, spolējās un izspolējās laukā. Sniegā bērni šļūc no kalniem un taisa sniegavīrus. Meža zvēriem ir auksti, grūti dabūt ēdamo. Arī putniem ir grūti iet pa sniegu un atrast ēdamo. Man mājās uz sriķīša ir pakarināta ādiņa.

Vladislavs: Sniegs ir balts. Bērni iet ārā un taisa sniegavīrus. Šodien nāk slapjš sniegs. Ziemā egli nes mājās.

 Sarma

Pelītes Mazulītes piedzīvojums.

Reiz dzīvoja pelīte vārdā Mazulīte. Kādu dienu viņa ietecēja bērnudārza virtuvē pēc siera, bet pavārīte viņu pamanīja un izdzina ārā. Ārā bija lieli sniegi, pelīte bēdējās un nezināja kur nu sprukt. Viņa domāja, domāja un izdomāja, ka varētu ierīkot mājiņu malkas šķūnī. Mazulīte izraka aliņu zem sniega, nokļuva līdz malkas šķūnītim, uzbūvēja foršu mājiņu un dzīvoja laimīgi.

Tina, Lauma, Kitija

“PASACIŅAS” INTERVIJA

☺ **Anna stāsta par ceļojuma iespaidiem uz Spāniju un Portugāli.**

Mēs ar ģimenīti devāmies uz Spāniju. Lidojām ar lidmašīnu, bija forši, bet man aizkrita kreisā auss. Spānija bija silts, tur bija citādi koki un puķes un mazāki cilvēki. Mēs gribējām aiziet uz vēršu cīņām, bet tās todien nenotika. Pēc tam mēs braucām uz Tolēdo. Tur bija mazas ieliņas un jocīgas mājas. Mēs nopirkām vēdeklīšus.

Tad braucām uz Portugāli. Tur mēs dzīvojām viesnīcā, gājām pie okeāna lasīt gliemežvākus. Ūdens bija zaļš, zaļš. Brālītis gan neredzēja okeānu, jo gulēja ratiņos. Mēs braucām arī ar gaisa tramvaju, es redzēju mandarīnkoku ar mandarīniem un divstāvīgu tiltu. Pa okeānu vizinājāmies ar kuģīti.

Bija arī nepatīkamas lietas – naktī mūsu mašīnai kāds laupītājs izsita stiklu, nozaga brālītim ratus, gliemežvākus, manu beibibornu un cepuri. Mums bijis jāpērk jauni rati.

Kad atlidojām mājās, bija jau sniegi.

17.novembrī atzīmējam Latvijas Republikas 86.dzimšanas dienu ar pasākumu “Izstaigāju Latvju zemi pār novadu novadiem”...

*Skaista, skaista tēvu zeme
pār visām zemītēm-*

Tā teikts tautasdziesmā un kopīgi ar bērniem devāmies improvizētā ekspedīcijā pa Latvijas novadiem noskaidrot, vai tiešām tā ir.

Mēs esam vidzemnieki, jo mūsu novadu sauc Vidzeme. Noskaidrojām, ka straujā, līkumotā un viltīgā upe, kas tek Vidzemei cauri, ir Gauja. Pa Gaujas krastu devāmies līdz Carnikavai skatīties kā tā ietek jūrā. Kur Gauja met līkumu, tur mēs arī, izdejojot “Likumdanci”.

Drīz jau jūras krasts arī klāt. “Zvejnieks mani aicināja” braucienā uz Rīgu, kur baznīcas torņos zelta gaiļi sēž. Bet pirms gaiļiem tur sēdējusi laktīgala, jo tā teikts rotaļā “Skaisti, dziedī, laktīgala”. No Rīgas “Zirgs mans auļiem” ved uz Kurzemi pie “Bārtas vecāsmātes”, izdejojoties. Kurzeme – arī skaists novads, kam cauri plūst Venta.

Uz maizes klēti Zemgali braucam ar riteņiem, skandinot dziesmu “Paldies par cienastīņu”.

No Latgales – zilo ezeru zemes mūs šķir Daugava. Lai tai tiktu pāri ceļam “Veco tiltu”. “Sveika, latgaliete!” – uzrunājam Valentīnu, jo viņa no tās puses nākusi. “Sveiki, sveiki!” – viņa latgaļu mēle mums atņem. “Vai skaistos māla podus mums pārdoši?” jautājam un izspēlējam rotaļu “Podu māte”.

Jau Latviju būsīm apceļojuši un jāpošas uz māju pusi. Sienam plostus un braucam pa Gauju atpakaļ uz Valmieras pusi – “Cibu cabu kājiņas ciemos ejot, vintaru, vantaru – mājās nākot”.

Mājās – pārsteigums – liels kliņģeris ar daudz, daudz svecītēm. Tas Latvijas dzimšanas dienai par godu.

Vai zināt, ka šogad mūsu nacionālais karogs svīn savu 725 dzimšanas dienu?

No kara karoga cēlies

Latvijai ir unikāli veicies! Šī ir viena no retajām reizēm, kad karogs tiešām fiksēts vēstures avotos, nevis blēņustāstos par to, ka valsts karoga krāsas savā zīmīgā sapnī ieraudzījis karalis vai kāda *VIP* persona... Mūsu sarkanbaltais minēts 13.gadsimta Atskaņu hronikā, kas ir pavisam reāls dokuments, un tā pilns noraksts, kas veikts 15.gadsimtā, tagad glabājas Heidelbergas Palatīnas bibliotēkā. Hronikas 12017 rindas jeb panti lejasvācu valodā stāsta par zemgaļu cīņām pret vācu iebrucējiem. Tiesa, pēc sešiem gadsimtiem literatūrzinātnieki hronikas autora – kāda mūka, ordeņbrāļa – rakstības stilu atzīs par visai viduvēju (atskaņas esot neveiklas un teksts – par sausu...), tomēr – liels paldies šim nezināmajam vīram. Pantos skaidri un gaiši uzsvērts, ka tas tieši ir latviešu karogs – *die banier der Letten ist*, bet par *Letten* vācieši toreiz sauca letgaļus, letus jeb latvjus – baltu tautu, kas dzīvoja ap Cēsīm, tagadējās Vidzemes austrumdaļā un Latgalē. Kas tad notika? Vidzemi krustneši jau bija iekarojuši un atnesuši kristietību, bet zemgaļi joprojām savu zemi aizstāvēja. Nameja vadībā viņi gatavojās karagājienam uz Vidzemi, lai atriebtos par Kuldīgas komtura nodedzināto Dobeli. Livonijas ordeņa maršals bija savlaicīgi saņēmis izlūku ziņas un uzaicinājis uz Rīgu palīgā papildspēkus. Tā pliksalā no Cēsīm bija ieradies ordeņbrālis ar simt latviešu zemessargiem zem sarkanbaltsarkana karoga. No morāles viedokļa – visai neglīti, bet fakts paliek fakts. Bija tomēr 1279.gads.

Kāpēc karmīnsarkans?

Pasaules valstu karogu kaleidoskopā Latvijas karogs izceļas arī ar krāsu: visiem pārējiem heraldiski sarkanais ir vienāds, bet mūsējiem – tumši sarkans... Iedomājieties ievainotu karavīru, kurš guļ uz baltas aitādas un noplūst ar asinīm. Pārējie biedri zvēr atriekt viņa nāvi, un, balto aitādu, kas iekrāsojusies sarkanām apmalēm, pacēlušī uz šķēpa kā karogu, dodas kaujā. Aizkustinoši, bet... tāda pati legenda diemžēl klejo par Austrijas karoga krāsām.

Patiesībā par sarkanbaltsarkano krāsu pirmie atcerējās latviešu studenti Tērbatā, kas 19.gadsimta septiņdesmitajos gados pulcējās ap skolotāju Ati Kronvaldu. Latviešu nacionālā pašapziņa modās un arī studenti sāka domāt par tautu vienojošām lietām. Viņi bija lasījuši Atskaņu hroniku modernajā vācu valodā un 1870.gadā par savas korporācijas atribūta krāsām izvēlējās sarkanbaltsarkano. Jau 1873.gadā, iesvētot Dziesmu svētku karogu, seši braši godasargi *startējuši* ar sarkanbaltām lentēm pie krūtīm.

Taču tā vēl bija parasta sarkana krāsa. Par tumši sarkano sāka runāt tikai Pirmā pasaules kara laikā. Bija 1915.gads. Latviešu sabiedrība sekoja līdzi, kā varas gaitēnos risinās jautājums par latviešu karaspēka dibināšanu. Jau 19.jūlijā – dienā, kad parakstīja atļauju par latviešu bataljona formēšanu, - Kārlis Skalbe un Atis Ķeniņš bija sagatavojuši uzsaukumu. “Ar savu patriotismu, savu uzticību Caram un Krievijai un varonību cīņās pret mūsu vēsturisko ienaidnieku (domāta – Vācija) latvieši ir pelnījuši iet karā zem sava karoga...” Atsaucība bijusi liela – augustā komplektēti trīs bataljoni, veidojies ceturtais, un mākslinieki darbojās ap bataljonu karogu metiem. Neiztika arī bez diskusijām, kādam jābūt nacionālajam karogam, jo ceļā uz vienotu valsti bija nepieciešams vienots karogs. Mākslinieki zīmēja dažādus variantus. Strīdiem uguni piešķīla atšķirīgie Atskaņu hronikas tulkojumi latviešu valodā. 1917.gadā Mākslas veicināšanas biedrība pieņēma Anša Cīruļa zīmējumu. Bet arī tajā karoga krāsa ir vienkārši sarkana. Par to, ka šodien Latvijas karogs ir karmīnsarkans, jāpateicas rakstniekam Linardam Laicenam. Tā ir viņa ideja, kuru, tiesa, vēlāk daudz kritizēja: “Nu kas tā par krāsu?! Nolietots ķiršu brūns... Kad pienāks laiks karogam atgriezt viņa pirmatnējo ugunīgumu?!”

Vecākais nacionālais karogs ar saulīti

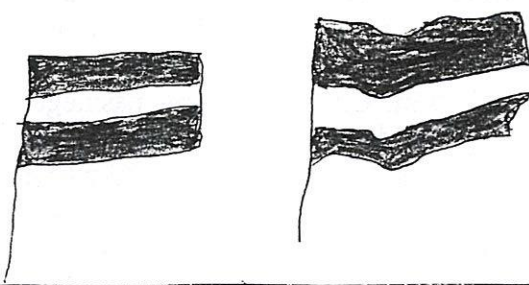
Pirmais zināmais autentiskais latviešu nacionālais karogs pašreiz glabājas Cēsu vēstures un mākslas muzejā. To izgatavojusi Valmieras Bērnu patversmes skolotāja Marianna Strautmane 1916.gadā. Viņa izšuvusi pavisam trīs šādus karogus. Sarkanā krāsa vēl ir gaišā tonī, un pie karoga kāta izšūta dzeltena saulīte. Tas, bez šaubām, izskatījās efektīvi.

Varēja būt arī zili – zaļi – dzeltens

Tādu latviešu nacionālo karogu bija iedomājušies Amerikas latvieši. Latvietis taču ir zemnieks, un ko viņš, izkāpis no gultas, redz? Zilu debesi pār savu galvu, zaļu lauku sev priekšā un graudus pie kājām kā sava darba augļus.

Anija Pelūde “Tas latviešu karogs; to varu jums patiešām sacīt”

Pārpublicēts no žurnāla “Ieva” 2004

<p>“PASACIŅAS” VALODIŅA</p> <p>☺☺☺ Audzinātāja jautā: “Kad jātirā zobi?” Krista atbild: “Pa tumsu.”</p> <p>☺☺☺ Auklīte tecina grīdas mazgājamā spainī ūdeni. Ivita: “Auklīte, ko tu te taisi slapumu.”</p> <p>☺☺☺ Megijai gadījies negadījums. Audzinātāja: “Kāpēc tad negāji uz podiņa?” Megija: “Bet man varbūt nebija laika!”</p> <p>☺☺☺ Ričards glauda matus Aleksandrai un saka: “Tu esi spalvainīte.”</p> <p>☺☺☺ Saruna ar 4.gr. meitenīti. - Kā tevi sauc? - Linda. - Un tavu mammu? - Sarmīte - Un tavu tēti? - Mincītis.</p>	<p>SVEICAM ! * * * * *</p> <p>* VĀRDA DIENĀ Virš galvas mūžīgs Piena ceļš Un mūžīgs ceļš zem kājām. Tas ved uz Zemi Laimīgo, Un izrādās – uz mājām Kur zaļa zāle, tumša nakts, Kur migla rokām maigām, Kur, laimesbērnus meklējot Ikdienas Laime staigā.</p> <table border="0"> <tr><td>ATIS</td><td>4.11.</td></tr> <tr><td>LOTE</td><td>5.11.</td></tr> <tr><td>ALEKSANDRA</td><td>8.11.</td></tr> <tr><td>RAINERS</td><td>11.11.</td></tr> <tr><td>ANDIS</td><td>21.11.</td></tr> <tr><td>RITA</td><td>28.11.</td></tr> </table> <p>* * * * *</p>	ATIS	4.11.	LOTE	5.11.	ALEKSANDRA	8.11.	RAINERS	11.11.	ANDIS	21.11.	RITA	28.11.						
ATIS	4.11.																		
LOTE	5.11.																		
ALEKSANDRA	8.11.																		
RAINERS	11.11.																		
ANDIS	21.11.																		
RITA	28.11.																		
<p>“PASACIŅAS” ĪSZIŅAS * * * * *</p> <p>✓ Sagatavošanas grupas bērni visu novembra mēnesi nodarbojas ar pētniecību. Viņi pēta sliekas uzvedību, kura dzīvo stikla burkā un zem palielināmā stikla pamatīgi nopētījuši, kāds izskatās zirneklis.</p> <p>✓ Paši mazākie “Pasaciņas” audzēkņi grupā rotaļājās ar jaunām un neredzētām rotaļlietām. Tās atsūtījuši labvēļi no Norvēģijas.</p> <p>✓ Remontdarbi turpinās tagadējā nakts grupā, kuru ar nākošā gada 3.janvāri par savu sauks bērni, dzimuši 2002.gadā.</p>	<p>“PASACIŅAS” DARBIŅI DECEMBRĪ</p> <table border="0"> <tr><td>* Pedagoģiskās padomes sēde</td><td>01.12.</td></tr> <tr><td>* Piparkūku cepšana un pupu raksti</td><td>.....</td></tr> <tr><td>* Āra eglē iedegsim liesmiņas</td><td>.....</td></tr> <tr><td>* Ziemas saulgriežus svinam:</td><td></td></tr> <tr><td>☺ 2.grupa - 12.00</td><td></td></tr> <tr><td>☺ 4.grupa - 14.00</td><td></td></tr> <tr><td>☺ 5.grupa - 16.00</td><td></td></tr> <tr><td>* Ziemassvētki “Pasaciņas” lielajiem</td><td>29.12.</td></tr> <tr><td>* Kauguru kultūras namā eglīte bērniem, kuri neapmeklēja bērnu dārzu</td><td>26.12. plkst. 12.00</td></tr> </table>	* Pedagoģiskās padomes sēde	01.12.	* Piparkūku cepšana un pupu raksti	* Āra eglē iedegsim liesmiņas	* Ziemas saulgriežus svinam:		☺ 2.grupa - 12.00		☺ 4.grupa - 14.00		☺ 5.grupa - 16.00		* Ziemassvētki “Pasaciņas” lielajiem	29.12.	* Kauguru kultūras namā eglīte bērniem, kuri neapmeklēja bērnu dārzu	26.12. plkst. 12.00
* Pedagoģiskās padomes sēde	01.12.																		
* Piparkūku cepšana un pupu raksti																		
* Āra eglē iedegsim liesmiņas																		
* Ziemas saulgriežus svinam:																			
☺ 2.grupa - 12.00																			
☺ 4.grupa - 14.00																			
☺ 5.grupa - 16.00																			
* Ziemassvētki “Pasaciņas” lielajiem	29.12.																		
* Kauguru kultūras namā eglīte bērniem, kuri neapmeklēja bērnu dārzu	26.12. plkst. 12.00																		
<p>SVĒTKUS GAIDOT * * * * *</p> <p>* Strauji tuvojas gada skaistākie un sirsnīgākie svētki – Ziemassvētki, kad cits citam cenšamies izrādīt uzmanību arī ar kādu dāvanīņu. Tai nav jābūt ne lielai, ne dārgai – vien no sirds nākušai. Patiesībā jau dāvanai līdzīgs nāk vēstījums – mēs vēlamies mīļajiem apliecināt savu savu attiecību. Citiem vārdiem- pasniegt dāvanu savā ziņā nozīmē uzdāvināt svētkus. Mēs visi sirds dziļumos ticam Ziemassvētku brīnumam,</p>	<p>* * * * *</p> <p>bet bērni – jo sevišķi, un Ziemassvētki ir vienas no visspilgtākajām bērniības atmiņām. Ar nepacietību bērni gaida brīdi, kad ieraudzīs, ko Ziemassvētku vecītis izņem no dāvanu maisa. To visu der atcerēties, gādājot dāvanas bērniem, sevišķi tiem, kuriem joprojām ir neatminama mīkta – kā tieši viņam domātā dāvana nokļuvusi zem eglītes. Bērnam labāk sarūpēt vairākas nelielas dāvanīņas. Nepiemirstiet arī kādu saldumu un rotaļlietu!</p>																		
<p> Redaktore - Ineta Korespondente -</p>	<p>Sarma Datorsalikums - Anita</p>																		